

AKTUALNO VPRAŠANJE

Čas dopustov se bliža, zato nas je zanimalo, kje bodo preživeli oddih delovni ljudje z Gorenjske.

Na Okrajnem sindikalnem svetu v Kranju smo te dni izvedeli, da bodo vse večje gospodarske organizacije omogočile svojim delavcem z družinami poceni in prijetno letovanje v počitniških domovih ob Jadranu. Med temi podjetji so: Železarna Jesenice, »Iskra« Kranj, Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, »Inteks«, »Tiskanina« in »Planika« Kranj, »Veriga« Lesce.

»Plamen« Kropa itd. Delavcem omenjenih tovarn se obeta torej počitek v Ankaranu, Crikvenici in drugih obmorskih krajih. »Tiskanina« gradi letos lastno letoviško zgradbo, »Planika« pa je svoj dom za to leto lepo preuredila in udobno opremila. Prvi delavci so odšli na letovanje že v začetku maja.

Okrajni odbor Društev prijateljev prirode bo skušal zagotoviti poceni letovanje tudi ostalim delavcem. Do sedaj je nabavil že 23 šotorov z 42 posteljami. Na posvetovanju s predsedniki občinskih sindikalnih svetov

se bodo v prihodnjem tednu zmenili, ali naj bi postavili poseben tabor ali naj bi razdelili šotore občinskih sindikalnih svetov. V primeru, da bodo šotore dobile posamezne občine, bi se njihovi koristniki lahko priključili kuhinjam počitniških domov podjetij.

Za vaje obrnih šol bo Okrajna zveza Društev prijateljev mladine skušala pripraviti taborjenje v Fažani. Železarna in »Iskra« pa bosta poslali vajece oziroma učence industrijskih šol v lastne počitniške domove. —y

AKTUALNO VPRAŠANJE

Duhovita košarka

TIRGLAV : MARIBOR
82:109 (48:51)

Kranj, 18. maja.

Na igrišču Triglava je danes v prvenstveni košarkarski tekmi slovenske lige gostovala ekipa Maribora. Mariborčani so dosejaj najboljšo moštvo v slovenski ligi in so danes zopet zasluzeno zmagali. Kranjčanom so prikazali hitro in duhovito košarko, obenem pa so bili tudi zelo učinkoviti. Domačine so prekašali tudi v borbenosti, česar je predvsem manjkalo Triglavovi obrambi.

Prvi polčas so gostje že takoj v začetku odločili v svojo korist. Kljub temu, da so vodili s precejšnjo razliko v koših, pa se jim je Triglav ob koncu polčasa približal na tri koše. Druga polovica se je pričela dokaj izenačeno, vendar so gostje kmalu zopet prevzeli pobudo in si zagotovili zmago. Obramba domačinov se tudi v tem delu ni popravila in so prodorni gostje dosegli precej košev zaradi njenih napak.

Pri gostih bi lahko pohvalili

Vračka in Cirerja, pri Kranjčanih pa Petriča II in Colnarja I. Sodnika svoje naloge nista opravila povsem dobro in sta delala napake v škodo obeh moštev.

Popoldne pa je bil na igrišču še turnir mladinskih ekip Medvod, Jesenice in Triglava. Tekmovali so za pokal Dneva mladosti. Pokal je prehodil in ga je tokrat osvojila ekipa Triglava zaradi boljše razlike v koših. Mladi igralci Triglava so v prvi tekmi sicer klonili proti Medvodam, vendar so v drugem srečanju zdatno premagali Jeseničane, kar jim je prineslo zmago in pokal.

Rezultati: Triglav : Medvode 62:67 (27:28), Medvode : Jesenice 65:81 (40:39), Jesenice : Triglav 36:50 (21:24).

Dopoldne pa je v Ljubljani gostovala ekipa ženskih košarkaric iz Kranja. Srečanje z Ljubljano je izgubila s 34:40 (21:18).

M.

ŠVICARJI SO RAZOČARALI

Kranj, 18. maja.

Za današnje srečanje med švicarskimi in kranjskimi kegljari je bilo v Kranju precej za-

zultate. Njihov najboljši kegljač, ki je obenem tudi eden najboljših kegljačev v Švici, je dosegel komaj 340 kegljev.

BRAVO, »TRIGLAV«!
Zmagovito moštvo »Triglava«, ki je osvojilo državno prvenstvo v kegljanju.

nimanja. Švica je znana kot dežela, kjer je doma dobro kegljanje in so njeni kegljari že na mnogih velikih tekmovanjih dosegali pomembne uspehe. V Kranju pa so se Švicarji predstavili kot neenakovreden nasprotnik odličnim Triglavovim kegljačem. Do neke mere opravičuje njihov slab nastop, da so prvič nastopili na tem kegljišču, vendar bi kljub temu lahko dosegli solidnejše re-

K. K. Emmenbrücke (Luigesland) 1999 (Erni Hans 252, Wigger Adolf 308, Stadler Hans 227, Hieber Hans 310, Wigger Alfred 338, Lang Robert 323, Amstad Kaspar 340).

K. K. Triglav (Kranj) 2895 (Koželj 348, Martelanc 449, Bajc 400, Starc 411, Debeljak 441, Ambrožič Lado 454, Ambrožič Miro 392).

M.

GLASLO GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ST. 39 — CENA DIN 10.—

Kranj, 20. maja 1957

JESENIŠKI FESTIVAL

Jesenice, 19. maja.

Včeraj zvečer je jeseniška mladina začela praznovati svoj VI. mladinski festival. Pred jeseniško gimnazijo se je zbralo okoli 1500 ljudi, ki so pričakali planinsko štafeto izpod Triglava. Čeprav letos planinska štafeta ni prinesla pozdravov Titu vse do Beograda, Jeseničani svoje 12-letne tradicije niso opustili. V četrtek so odšli jeseniški planinci, med njimi tudi naš znani alpinist Joža Cop, na Triglav, kjer so tavalili več ur po snegu in megli, preden so prišli na vrh in se potem včeraj vrnili na Jesenice. Na slavnostni prostor so prišli s prižgano bakljo in z njo prižgali festivalski ogenj. Tako se je praznovanje jeseniškega festivala začelo...

Med tem so se zbrale tudi že godbe na pihala DPD »Svoboda« iz Trbovelj, Idrije in Jesenic.

Na festivalu je govoril predsednik Občinskega komiteja LMS Jesenice Franc Horjak, festival pa sta pozdravila tudi podpredsednik Občinskega ljudskega odbora Jesenice Viktor Brun in v imenu jeseniških planincev Berti Krapež.

Za koncertom vseh treh godb je Andrej Dolinar odprl v Delavskem domu na Jesenicah planinsko razstavo. Ta planinska razstava prikazuje začetek našega planinstva od nekako 1778. leta. Na razstavi je zbran del materiala za bodoči planinski Triglavski muzej, ki ga urejuje planinsko društvo v okviru metalurškega muzeja pri jeseniški železarni.

Danes dopoldne pa so zastopniki jeseniške mladine pričakali mladino

z Litostroja in Iskre. Nato so skupno odšli pod Golico na miting delavske mladine. Danes zjutraj so pionirji in mladina z jeseniške občine odšli tudi na druge izlete: na Zelenico, v Drago, v Radovno, Obrance, Javorniški rovt in Pristavo. Lepo vreme je skoro vsakega izvabilo iz zaprašenih Jesenic.

Tako bo jeseniška mladina počastila Dan mladosti in Titov rojstni dan letos še bolj pripravljena kot kdaj koli prej. Še ves prihodnji teden bodo na Jesenicah najrazličnejše prireditve. Lj.

GASILSKI FESTIVAL

V PLANINI POD GOLICO
Jesenice, 19. maja.

V Planini pod Golico se je zbralo danes dopoldne nad tisoč gasilcev, zastopnikov ljudske oblasti, organizacij, društev ter ostalega prebivalstva Jesenic in okolice, ki so prisostvovali prazniku domačega gasilskega društva. Pozdravu je sledilo razvitje prapora, odlikovanje požrtvovalnih gasilcev in gasilska parada. Slovesnosti sta se udeležili tudi trboveljska in idrijska godba na pihala. U.

GOVOR EDVARDA KARDELJA NA SKUP-
ŠCINI STALNE KONFERENCE MEST
JUGOSLAVIJE

STANOVANJSKA SKUPNOST

Te dni je zasedala v Zagrebu skupščina Stalne konference mest Jugoslavije, na kateri je spregovoril tudi podpredsednik zveznega Izvršnega sveta Edvard Kardelj. Iz njegove razprave povzemamo nekaj najznačilnejših misli.

»Stanovajske skupnosti so dejansko ena izmed oblik, ena izmed družbenih funkcij komune na področju vsakdanjih potreb naših državljanov. V tem smislu so stanovajske skupnosti dejansko razširjene družine, ker pomenijo postopno izpopolnjevanje družbene in tehnične baze družine v vseh okoliščinah, v pogojih socialističnih odnosov.

Mislím,« je dejal tovariš Edvard Kardelj, »da bi moralo biti ustanavljanje stanovajske skupnosti proces, ki bo v skladu z razvojem proizvodnih sil, z razvojem socialističnih gospodarskih odnosov sploh in z razvojem naših mest ter industrijskih naselij. Stanovajske skupnosti imajo svoje polno opravičilo, polno možnost dela in razvoja tam, kjer imajo že ekonomsko določeno odnose, ustvarjene v industriji, v veliki kmetijski proizvodnji in drugod, skratka tam, kjer se pojavlja stvarna potreba raznih družbenih servisov za delavce in uslužbence, zlasti v zvezi z zaposlovanjem žena v proizvodnji, ob potrebi večje družbene skrbi za otroke itd.

Mora nam biti jasno, da stanovajska skupnost ne pomeni družbitve stanovalec in stanovanj zaradi upravljanja stanovanj in reševanja stanovanjskih problemov kot glavne naloge. To je dejansko oblika sodelovanja državljanov na določenem področju, izven lastninskih odnosov glede stanovanj, ki jih ima dejansko z namenom pomagati družini, začeti od raznih servisov in organov za pomoč družini, pa vse do otroških vrtec in jasli. Vse te ustanove bi se ustvarjale na podlagi sodelovanja državljanov samih. Zato bi mogla biti ta pomoč tudi najcenejša in bi zajela najširši krog družin,« je poudaril tovariš Edvard Kardelj.

naš razgovor

POSTATI HOČEM UMETNICA

Na vprašanje, kaj meni o kranjski koncertni publikli, je 13-letna pianistka Marija Kocijančičeva iz Skofje Loke po uspelem klavirskem koncertu v Kranju pretekli četrtek takole odgovorila:

»Kranjska koncertna publika je prisrčna.«

Na ostala vprašanja je mala pianistka odgovarjala, kakor se spodobi za pravo umetnico — skromno, hitro in odločno.

»Moj prvi učitelj klavirja je bila Zofija Rebolj na Glasbeni šoli v Loki. Takrat sem bila stara 7 let. Hitro sem napredovala, saj mi je pomenil klavir vse na svetu. Pozneje so me poslali na nižjo glasbeno šolo v Ljubljano.«

»Kdo je tvoj učitelj klavirja v Ljubljani?«

»Prof. Anton Ravnik,« je odgovorila Marija in se ozrla na svojega profesorja. Le-ta je namreč spremljal svojo učenko na tem koncertnem gostovanju. Ta hip je Marijin pogled razodeval, da ji profesor Ravnik pomeni kaj več kot učitelj. V njem je našla svojega duhovnega vodjo.

»Uspehi, ki jih dosegam, niso le moja zasluga,« je nadaljevala. »Za to kar znam, se moram zahvaliti predvsem prof. Ravniku.«

V kramljanju je Marija še povedala, da obiskuje tretji razred klasične gimnazije, kar pomeni, če upoštevamo njeno starost, da je zelo marljiva učenka in da se bo, ko bo končala nižjo gimnazijo, vpisala na Srednjo glasbeno šolo. — Vsekakor ima pred seboj jasen cilj — postati hoče prava umetnica.

»Koliko ur vadiš vsak dan?«

»Povprečno sedem.«

Prof. Ravnik pa je na to pristavil:

»Trdno sem prepričan, da bo uspela, kajti človek, ki se loti nekega dela s tako ismarnično voljo kot Marija, ne bo nikoli razočaral.«

Morda se nam obeta nova Dubravka Tomšič? ...

8

Jutri bo zadnja premiera letošnje sezone v Prešernovem gledališču: Jan de Hartogova ZAKONSKA POSTELJA. Vesela in ganljiva igra o poti dveh zakoncev od poroke do smrti bo prav gotovo razveselila občinstvo, ki si v pomladnih dneh tudi v gledališču želi kaj vedrejšega. Na naših slikah: Helena Skebetova in Jože Pristov v ZAKONSKI POSTELJI.

TE DNI PO SVETU

△ Akademik Pavle Savič je uredništvu »Borbe« odgovoril na vprašanje v zvezi z odmevom, ki so ga v naši in svetovni javnosti vzbudili poskusi z atomskim orožjem. Na koncu izjave je prof. Savič dejal: »Neovrgljiva dejstva govore za to, da naša uporaba jedrske energije v vojne namene samo splošno opustošenje in škodljive posledice nedoglednega obsega, uničenje napadalca in napačenca.«

△ V Celovcu so ustanovili slovensko gimnazijo, na kateri bo začel pouk še v tej jeseni. Vendar v zvezi s tem predstavniki koroških Slovencev podarjajo, da je slovenska gimnazija samo del obvez do koroških Slovencev, ki jih je po mirovni pogodbi dolžna uresničiti avstrijska vlada.

△ Delegacija jugoslovanskih novinarjev, ki se že več tednov mudi v Sovjetski zvezi, je obiskala prvega sekretarja CK Komunistične partije SZ Nikito Hruščova. Hruščov je tri ure odgovarjal na vprašanja novinarjev.

△ Francoski padalci so izvedli nove večje raje po ulicah Alžira, pri katerih je bilo ubitih skoraj 30 Arabcev.

△ Vladna kriza v Italiji še vedno traja. Tudi enostrankarske demokršćanske vlade še niso mogli sestaviti.

△ Japonska vlada je ostro protestirala v Londonu zaradi poskusnih eksplozij angleške vodikove bombe na Božičnih otokih. Po vsej Japonski se vrstijo demonstracije študentov in vsega prebivalstva, ki zahteva, naj Angleži prestanejo z jedrskimi eksplozijami. Zaradi teh poskusnih eksplozij so Angleži z Božičnih otokov prisilno preselili vse domače prebivalstvo. — Tudi v Londonu so dan po prvi eksploziji demonstrirali proti jedrskemu oboroževanju.

△ V Oklahomi v Združenih državah so bila večja neurja s poplavami.

△ Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki se mudi v Romuniji, si je ogledala več industrijskih krajev.

△ Na redni tiskovni konferenci v sekretariatu za zunanje zadeve je predstavnik sekretariata med drugim govoril tudi o novih angleških in francoskih stališčih do plovbe po Sueskem prekopu. Kot je znano, je angleška vlada dovolila svojim ladjam, da plovejo po prekopu, francoska pa vztraja, da je treba vprašanje plovbe po Sueskem prekopu ponovno obravnavati pred varnostnim svetom OZN. Predstavnik našega zunanjega sekretariata je dejal, da bo pametni sklep Velike Britanije zatrdno prispeval k ureditvi stikov med Veliko Britanijo in Egiptom ter razmer na Blžnjem Vzhodu. O francoskem stališču pa je izjavil, da postavlja francosko vlado v izjemen in osamljen položaj, kar lahko še nadalje škoduje stvari miru in sami Franciji.

V začetku tedna poslabšanje vremena s padavinami, obnem ohladitev. Nadalje deloma jasno vreme, vendar s pogostimi in močnimi krajevnimi nevihtami. Temperatura se bo ob koncu tedna postopno dvignila do polne vročine.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
VEST ČLOVEŠTVA SE PREBUJA

Spet je strahovito zagrmelo nekje sredi Tihega oceana, dvignil se je velikanski steber dima, vode in zračnega vrtnca, ozračje se je napolnilo z radioaktivnimi drobci. Eksplozirala je vodikova bomba...

To žal ni več novo za naš svet; še nedavno je Sovjetska zveza izvedla serijo eksplozij, zdaj isto delajo ZDA. Toda tokrat so na Božičnih otokih to poskusili tudi Britanci. Dvema atomskima veselilama se je pridružila še tretja — Velika Britanija. S tem nuklearnim poskusom so hoteli v Londonu odpraviti mučni občutek manjvrednosti drugorazredne sile in se uvrstiti med najmočnejše. K temu naj bi jim pomagala prav vodikova bomba. Nekatere velike sile menijo, da tisti, ki ima vodikovo bomba, lahko vse doseže. Zato se zanjo potegujejo tudi v Zahodni Nemčiji in v Franciji, ker mislijo, da jim bo samo to zagotovilo, da bodo postali »močni, veliki in neodvisni«.

Odkar so prve atomske bombe zasejale smrt nad japonskima mestoma Hirošimo in Nagasakiem, je postalo očitno, da je

človeški um sprostil velikansko silo, ki bi lahko neizmerno koristila vsemu človeštvu, ali pa ga bo uničila. Čim bolj jasne in določene so postajale predstave o strahotni rušilni moči orožja prihodnosti, tem večji je bil tudi strah pred njim. Prvi so se zganili znanstveniki, ki so sami pomagali k tej največji iznajdbi v našem stoletju. Opozorili so pred nevarnostmi, ki bi jih lahko zagrešila nesmotna in nerazumna uporaba velikanske energije v rokah neodgovornih politikov in državnikov. Največji znanstvenik našega veka Einstein je tik pred smrtjo zapustil svetu oporoko: »Nebrzdana sila atoma je spremenila vse razen našega načina mišljenja in pojmovanja prihodnosti...« piše sloviti znanstvenik. »Odstraniti nevarnost, usmeriti jo drugam — to je najnujnejši problem našega časa.«

Danes so že jasne nepojmljivo strahotne posledice, ki bi jih povzročil spopad z jedrskim orožjem. Nevarnost pa ni samo v morebitni vojni, ampak tudi v miru. Človeštvo prav tako ogrožajo čedalje številnejši nuklearni poskusi, ker nenehno

nasičujejo ozračje z radioaktivnostjo. Einsteinovemu klicu so se zato pridružili tudi drugi znanstveniki in učenci.

Nedavno so izdali posebno deklaracijo proti atomski oborožitvi in jedrskim poskusom zاهدnonemski atomski znanstveniki — 18 po številu. Pretresljiv poziv pa je naslovil na svetovno javnost človekoljubni zdravnik, ki že več ko 40 let nesebično dela med afriškimi črnci, dr. Albert Schweitzer. — Njegov apel je prenašalo nad 50 svetovnih radijskih postaj. Tem posameznim glasovom so se v zadnjem času pridružili tudi državniki, parlamenti in vlade.

Japonski znanstveniki, ljudstvo in vlada so večkrat protestirali pri angleški vladi zaradi nameranih poskusov na Božičnih otokih. Nič ni čudnega, če tako ogorčen protest prihajajo prav od ljudstva, ki je dozdaj edino občutilo in spoznalo na lastni koži strašne posledice jedrskega orožja.

Nihče ne more z gotovostjo trditi, kaj lahko prinese človeštvu, zlasti pa prihodnjim rodo-

vom, radiaktivnost v našem ozračju, ki jo vsaka nuklearna eksplozija še bolj razširi. Mnenja znanstvenikov se o tem razlikujejo. Nepobitno pa je, da škodljivih posledic nikakor ne moremo izključiti, da jih nihče še ni z znanstvenimi dokazi ovrgel. Zato so pobude za prenehanje poskusnih eksplozij čedalje številnejše in prihajajo iz vedno odgovornejših krogov. Te dni je odločno pozval svetovno javno mnenje tudi predsednik Tito, naj se brez odlašanja mobilizira in organizirano zavzame za prepoved nuklearnih poskusov in za zmanjšanje oborožitve. Jugoslavija je ena izmed malih dežel, ki se odločno zavzemajo za prenehanje jedrskih poskusov. Čeprav te poskuse izvajajo zgolj velike dežele, pravzaprav samo tri med njimi, se vendar škodljive posledice prenašajo na vse dežele, velike in majhne.

»Preden bi se združili v smrti in porušenju,« pravi predsednik Tito, »se mora svet združiti proti tej nevarnosti, ki ogroža vse človeštvo.«

MARTIN TOMAZIČ

v nedeljo smo zabeležili

LOVCI SO ZBOROVALI

Danes dopoldne je bil v Kranju občni zbor Okrajne lovske zveze Kranj. Iz poročil pozvemamo, da je gorenjsko lovstvo zadnje čase vidno napredovalo. Lovske družine so se tudi finančno okrepile, odkar pripada uplenjena divjačina njim. Izkupilec za odstreljeno divjačino in kožuhovino, ki je znašal lani 1.186.000 dinarjev, se je letos povečal na 1.600.000 dinarjev. K temu je precej pripomogla Lovska zadruga. Okrajna lovska zveza je v preteklem letu prvič nudila strokovno in organizacijsko pomoč lovskim družinam. Vzgoja članstva bo osnovna naloga Zveze tudi v prihodnosti.

V počastitev rojstnega dneva maršala Tita so posamezne družine sodelovale na nedavnem strelskem tekmovanju z malokalibrsko puško. Prvo mesto je zasedla ekipa LD Tržič, med posamezniki pa je bil najboljši strellec Tomaž Ahačič iz iste družine.

JAVORNIŠKA MLADINA PO PARTIZANSKIH POTEH

Terenska organizacija ZB Javornik je danes dopoldne pripravila za pionirje in pionirke osnovne šole ter gimnazije na Koroški Beli pohod po partizanskih poteh in kurirskih stazah. Nekaj nad sto otrok si je v petih skupinah pod vodstvom starih borcev ogledalo kurirske bunkerje in druge znamenitosti iz narodnoosvobodilne borbe.

Z RAZSTAVE V MESTNEM MUZEJU V KRANJU

Danes je bila v zgornjih prostorih Mestnega muzeja odprta razstava pod naslovom »Ex libris in prigodna grafika« iz zbirke Dagmar Novačkove. Zastopane so vse grafične tehnike, prevladujeta pa lesorez in jedkanica. Čeprav predstavljajo razstavljene grafike le del zbirke Novačkove, je razstava vseeno dovolj obširna, da nudi jasen vpogled v grafično ustvarjalnost grafikov iz Jugoslavije, Francije, Čehoslovaške, Italije, Anglije, Avstrije, Švice, Rusije, Belgije, Nemčije, Madžarske in Holandije. — Razstava bo odprta do 19. junija. S.

OTVORITEV TEDNA MLADOSTI V STRAŽIŠČU

Kranj, 18. maja. Za otvoritev Tedna mladosti je bila danes v Stražišču parada stražiške mladine na stadionu ŠD Mladost. V sprevedu so se vrstili vsi športniki, ki nastopajo za ŠD Mladost, šolska mladina in ostali. Zbrane športnike in številno občinstvo je pozdravil predsednik Svobode Stražišče, nato pa so se športniki pomerili v odbojki, teledabli in atletiki.

Za zaključek je nastopil še pevski zbor stražiške gimnazije. M.

IZ KRANJSKE KONCERTNE KRONIKE

● V sredo zvečer je bil v veliki dvorani Sindikalnega doma v Kranju tradicionalni koncert

mladinskih pevskih zborov iz Kranja in Stražišča. V uvodnem delu koncerta je poslušalec v tesno zasedeni dvorani navdušil 30-članski mladinski godalni orkester Glasbene šole v Kranju p. v. prof. Fajona, medtem ko so v drugem delu koncerta nastopili 180-članski mešani pevski zbor I. gimnazije p. v. Janka Pribošiča, dalje 80-članski mešani pevski zbor II. gimnazije p. v. Franceta Grudna in 80-članski mešani pevski zbor nižje gimnazije iz Stražišča p. v. Eda Osabnika.

● Drevo ob 19. uri bo v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju drugi javni glasbeni nastop gojencev Glasbene šole v Kranju. Nastopilo bo 20 gojencev iz razredov za klavir, violino in solo-petje.

● V počastitev Dneva mladosti bo v sredo, 22. maja ob 14. uri v veliki dvorani Sindikalnega doma v Kranju okrajna revija mladinske glasbe. Nastopilo bo 10 mladinskih pevskih zborov, tamburaški orkester s Primsko-vega pri Kranju ter mladinski godalni orkester glasbene šole v Kranju. aa

KRAJEVNI PRAZNIK V KRANJSKI GORI

V Kranjski gori praznujejo vsako leto 18. maja svoj krajevni praznik. V počastitev tega dne je DPD Svoboda »Slavko Černe« v petek pripravila slavnostno akademijo, na kateri sta nastopila dva pevska zbora, folklorna skupina in mladinska sekcija Svobode. Vaščani se teh akademij radi udeležujejo in mnogi od njih so se morali vrniti domov, ker je bila dvorana prenatrana.

Odkritje spominske plošče Matiji Valjavcu

Srednja Bela, 19. maja.

Ob 60-letnici smrti pesnika in pisatelja Matije Valjavca so danes odkrili na njegovi rojstni hiši na Srednji Beli spominsko ploščo. Na proslavi sta o liku pesnika in o pomenu njegovega dela za slovensko slovo govorila slavista profesor Ivan Kolar in Jože Pogačnik. Po odkritju spominske plošče so počastili pesnikovega spomina s polaganjem številnih vencev. Ob koncu proslave sta zapela nekaj pesmi mladinski pevski zbor gimnazije iz Preddvorja in Učiteljski pevski zbor iz Kranja p. v. Janka Pribošiča. — Proslave so se udeležili podpredsednik OLO Kranj Ivan Bertonec - Johan, predsednik obč. odbora SZDL Kranj Martin Košir ter zastopniki političnih in kulturno - prosvetnih organizacij, šolska mladina in prebivalci iz bližnje in daljne okolice.

Študijska knjižnica v Kranju pa se je oddolžila pesnikovemu spomenu z razstavo njegovih del. Razstava zajema pesnikove prve tiskane literarne prispevke v Novicah, Slovenski bčeli, Slovenskem Glasniku, dalje njegovo knjigo pesmi, narodno blago ter znanstveno in prevodno delo. S.

19. PONEDELJEK . . . PREMIJE . . .

Blagajničarka Urška je vsa zasopla prihitela k šefu računovodstva Petru Poštevanki.

»Tovariš računovodja,« je dejala razburjeno, »direktor noče sprejeti svoje premije. Izjavil je, da bo vzel le toliko, kolikor meni, da je resnično zaslužil. Vest, pravi, mu ne da, da bi vzel vse.«

Šef računovodstva Poštevanka se je popraskal po svoji plešasti glavi, si popravil očala in uradno zabundal:

»Kaj bo sedaj? Kam bomo vendar knjižili ta vrtnjeni denar, ko nimamo več črnega fonda?«

Pustil je preplašeno Urško v svoji pisarni in pohitel k predsedniku tarifne komisije. Ko mu je razložil nemogoč položaj, ki je tako nepričakovano nastal, je le-ta vzkliknil:

»Saj je vendar popolnoma ob pamet! Postopa kot popolen laik v tarifnih zadevah! In jaz revež sem se tako trudil za njegovo premijo, zastavil sem ves svoj ugled, jo zagovarjal na vseh mogočih forumih.«

Nato sta drug drugemu dokazovala nevzdržnost nastalega položaja in se vsa potna trudila, da bi našla kakršenkoli izhod.

Cez pol ure so vedeli o tej nevarnosti že vsi vodilni uslužbenci podjetja. Vsi, ki naj bi prejeli premije, so se jezili nad direktorjem in si dokazovali, kako si je njihov, sicer tako pametni direktor, v tem primeru s svojo pametjo nekoliko navskriž.

»Se nam bo »odžrl« te dinarje,« je robantil mojster Jaka, ki je svojo kuverto pravkar vtaknil za

podlogo, da bi jo obvaroval pred preiskavo domače hišne policije.

Ko so se tako razburjali drug čez drugega, si snažilca Micka ni mogla kaj, da bi ne nastavila svojih ušes in ne ujela vanje novice, ki je obetala zamajati temelje podjetja. Micka je hitro prišepnila Urši, ta Špel in kmalu so v podjetju, vsi vedeli, kako nemogoča reč se je primerila v podjetju.

Dreje je ustavil svoj stroj, pljunil skoraj do vrh stropa in dejal:

»Nak, da bi se našel nekdo, ki noče denarja, tega pa ne verjamem.«

»To ni normalen pojav,« je zarežgetal Jure, ki je že ves dopoldan razmišljal, koga bi oslinil za pet sto dinarjev.

Zavijalka Meta se je našobila in nevarno naščepnila:

»Če bi mi naš naredil kaj takega, naj ne hodi domov! Da se pameten človek v teh časih brani denarja! Ja, le kako pride do tega?«

»Stvar je treba premisliti,« je tehtno pripomnil Jože, se ozrl po veliki obratni uri, če morda že opominja k malici in dodal: »To bo za nekoga nerodno, če ne celo sramotno. Le premislimo, ali za nas, ali za podjetje, ali za direktorja...?«

Debelušna Micka se je podprla v bokih, se pokroviteljsko ozrla naokrog in dejala:

»Od hudica fejest fant mora biti tale naš direktor! Jaz sem to vedno trdila, ko ste ga vi opravljali. Je že pošten in vest imal! Kaj pravite, ali jo imajo tudi drugi v podjetju...?« K. M.

Kranjska kronika

PRVI SESTANEK KLUBA GOSPODARSTVENIKOV GORENJSKE

V petek je bil v prostorih Trgovinske zbornice v Kranju prvi sestanek Kluba gospodarstvenikov Gorenjske. — Na tem sestanku je odgovarjal na zastavljena vprašanja s področja proizvodnosti dela in proizvodnje sekretar OK ZKS Kranj France Popit, o nadaljnjem razvoju ter perspektivah posameznih gospodarskih panog na Gorenjskem pa je odgovarjal na vprašanja predsednik OLO Kranj Miran Košmelj. I. A.

VODOVODNA SKUPNOST KROPA BO PRIČELA GRADITI VODOVOD

Pred dnevi je bila seja upravnega odbora vodovodne skupnosti Kropa z okolico. Udeleženci so sklenili, da bodo že letos z lastnimi sredstvi (vodarina in vodni prispevek) zajeli izvir nad Lipnico in speljali vodo do osemletke v Lipnici. Razen tega bodo zajeli tudi izvir na Zg. Lipnici ter odkopali izvir na Ovsiašah.

MAJSKI SNEG IN SLANA STA NAPRAVILA ZNATNO SKODO TUDI V TRŽIČU

V tržiški občini so ocenili škodo, ki sta jo povzročila sneg in mraz v maju, na 1.250.000 dinarjev. Najbolj je prizadeto sadno drevje. Na oreh je pozebel rodni les in posledica tega je, da ne bodo obrodlili tri leta. Škoda na poljih je manjša. Vasi od Bistrice proti Korvorju in Zvirčam niso utrpeli tolike škode, kot one proti Križam in Ziganji vasi. Prebivalci so tudi premalo upoštevali opozorila OBLO, naj dimijo sadovnjake. J. V.

ROMAN ALBREHT PREDAVAL NA JEBENICAH

Na povabilo Občinskega komiteja ZKS Jesenice je v sredo govoril širšemu političnemu aktivu predsednik Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS Roman Albreht. — Tolmačil je spremembe družbenega plana, Uredbo o delitvi dohodka in govoril o drugih gospodarskih vprašanjih. U.

GORENJSKI OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Gospodinjstvo pomočnica, pošteno, vajeno kmečkih del sprejme Strgar Mihael, Kupljenik št. 12, p. Boh. Bela pri Bledu. Zaradi ukinitve dežnikarske obrti prosim vse stranke, da dvignejo dežnike neprekljeno do 31. t. m., in sicer: vsako sredo od 3. do 6. ure popoldan. — Mrak Viktor, dežnikar, Radovljica.

Zensko moč za vsa gospodinjstva dela sprejme takoj »STARI MAYR« v Kranju.

V Predosljah sta najdena dva ključa z nožem, ki jih je zgubil vojak. — Predoslje 1.

Lepo nagrado dobi, kdor mi ponudi oziroma poišče sobo v Kranju ali okolici. — Bernard Karel, Zg. Senica, Medvode.

Prodajam kmečki voz srednje težak. Cena ugodna. — Bernard Karel, Zg. Senica, Medvode.

NSU 250 ccm v brezhibnem stanju prodajam. Naslov v oglašnem oddelku.

Dobro klavir vzamem v najem. Lahko je tudi večji. Naslov v oglašnem oddelku.

Pri poznani branjevki sem v petek na trgu pozabila dežnik. Prosim jo, naj ga proti nagradi vrne na naslov Lombar Marija, Kokrica.

Zatekel se je lovski pes »Ptičar« iz okolice Sk. Loke. Naslov v oglašnem oddelku.

OBJAVE

PREDAVANJA

V četrtek 23. maja t. l. priredi Ljudska univerza v Kranju predavanje: **LJUBLJANICA - CUDOVITA REKA**. — Predava Valter Bohinec ob 80 barvnih trodimenzionalnih diapozitivih Francija Bara. **Predavanje bo ob 20. uri v Prešernovem gledališču**. Število vstopnic omejeno. — Vabljeni!

KINO

KINO »STORŽIČ« KRANJ

20. in 21. maja, jug. film »ZENICA«, ob 17.30 in 20. uri.

22. in 23. maja, amer. film »V KOLORADSKIH KANJONIH«, ob 17.30 in 20. uri.

LETNI KINO »PARTIZAN« KRANJ

20. maja, amer. film »V KOLORADSKIH KANJONIH«, ob 20. uri — zadnjičkrat.

21. do 23. maja, ameriški film »ČAJ ZA DVA«, ob 20. uri.

KINO »SVOBODA« Strazišče

22. maja, jug. film »ZENICA«, ob 19. uri.

KINO RADOVLJICA

21. in 22. maja, ameriški film »STEKLENA PAJČEVINA«, ob 19. uri.

V torek ob 20. uri, v sredo ob 17.20 in 20. uri.

KINO BLED

20. maja, slov. film — drama »DOLINA MIRU« — zadnjičkrat.

21. do 23. maja, madžarski barvni film — drama »MOJ DED IN JAZ«.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Povpraševanje na kranjskem živilskem trgu je bilo v petek, 17. t. m., izredno veliko. Posebno povrtnina je šla dobro v denar in lepih sadik paprike, paradižnika in solate je kmalu zmanjkalo. Noben prodajalec ni imel sadik rdečega zelja, ki so ga želele mnoge gospodinjne. Na prodaj je bilo veliko rož. Sabo nageljčki so bili po 10, 8 in 5 dinarjev komad, astré po 2 din sadika, rdeči dvoletni nageljni po 10 din korenina, vijole po 8 dinarjev sadika itd. Čebule ni bilo opaziti na stojnicah, pač pa so prodajalke imele naprodaj šalotko. Zabeležili smo še naslednje cene: jajca 15 din komad, fižol 65 din liter, česen 10 din glavica, šopek rdeče redkvice 10 din, ajdova moka in ješprenj 70 din liter, koruzni zdrob 45 din liter, koruzna moka 40 din liter, por 10 din komad, špinat 20 din merica. — Primorke so prinesle naprodaj solato v glavčah po 50 din kg in češnje po 100 din kg.

V KAMNIKU

Sobotni živilski trg je bil slabše založen kot v torek, vendar je bilo zaradi manjšega števila nakupovalcev tudi tokrat vsega dovolj. Ker je v trgovinah zadržalo solate, na stojnicah ni bilo mnogo berivke. Prodajali so jo po 20 din merico, prav tako kot špinat. Jajca so bila po 14 in 15 din komad. Sadik paradižnika, paprike in druge povrtnine je bilo dovolj. Cene ostalih živilom so bile običajne.

V ŠKOFJI LOKI

V soboto, 18. maja smo na trgu v Loki zabeležili naslednje cene: por 5 do 8 din komad, špinat in solata berivka 20 din merica, korenje 5 do 10 din komad, peteršilj 10 din zavitek, jajca 16 din komad, surovo maslo 450 din kg, smetana 150 din liter, fižol 65 din liter, krompir 15 din kg, paradižniki 6 do 10 din sadika, paprike 6 do 10 din sadika, zavitek sadik solate berivke 10 din.

GLEDALISCE

V KRANJU

Rodile so: Stefanija Stilec, delavka — dečka; Julijana Mrz, delavka — dečka; Ivana Zeni,

delavka — deklico; Dana Langetholc, trg. pomočnica — dečka; Ivana Križaj, gospodinja — deklico; Marta Perkovič, nameščenka — dečka; Albina Debelak, gospodinja — dečka; Ana Sotler, delavka — deklico.

Poročili so se: Janez Pirč, ključavničar in Vilma Dolinar, rojena Komurka, gostilničarka; Stanislav Trškan, delavec in Antonija Zupan, delavka; Janez Kok, posestnik in Vida Čebašek, kmetovalka; Ivan Jagodič, posestnik in Jožefa Urbanc, kmetovalka; Peter Stenovc, delavec in Marta Umnik, nameščenka.

V TRŽICU

Rojeni: Marija Primožič in Milena Iwe.

Poročili so se: Jože Sparovec, mizarjski pomočnik in Marijeta Uzar, kontrolorka; Alojzij Tavželj, krojač in Valentina Bešter, delavka; Alojzij Stular, kleparjski pomočnik in Darinka-Marija Valjavec, delavka; Roko Zivkovič, avtomehanik in Marija Prešeren, fotografinja.

Umrli so: Stefan Križaj, osebni upokojenec.

SS S SODIŠČA

SMRTNA OBODBA ZA UBOJ IZ KORISTOLJUBJA

Trilindvajsetletni Ivan Strmec, monter iz Vrbovca na Dolenjskem, je 15. aprila tega leta okrog 23. ure na cesti med Sp. Bogom in Bregom pri Liji štivilnim udarci po glavi ubil 61-letnega kmeta Viktorja Potokarja. Po skoraj celodnevnih obravnavi, ki ji je napeto sledila napolnjena dvorana občinstva, je Okrožno sodišče v Ljubljani v petek, 17. maja izreklo za okrutno dejanje smrtno kazen z ustrejitvijo.

Obtoženeц je priznal, da je Potokarja spoznal tistikar in gostilni in ker je pri njem zaslužil denar, ga je sklenil ubiti. Ta namen je potem na poti iz Loga proti Bregu tudi izvedel. Z železnimi električnimi kleščami je udaril Potokarja zadaj po glavi, da je omahnil na tla. Tam ga je obdelaval še naprej in mu zadal še najmanj 20 udarcev. Potem mu je preiskal žepa, a našel je le nekaj kovancev. Razjarjen, ker mu je roparski načrt izpodeltel, se je znesel nad truplom ubitega. V podvigovosti je skakal po njem in prizadejal žrtvi še številne notranje poškodbe. Da bi zabil sled za dejanjem, je truplo odvekal proti Savi, a mu je zmanjkalo moči.

Obtoženeц se je na obravnavi pokazal demoraliziran in brezčuten. Prav nič ni bilo videti, da bi zločin obžaloval. Prišlo je tudi na dan, da je nameraval pobegniti čez mejo. Za svoje krvavo početje je zaslužil najstrožjo kazen, s katero so soglašali tudi poslušalci. F.

21. MAJ — DAN VOJNEGA LETALSTVA

Dan vojnega letalstva bodo tudi gorenjski aeroklubi svečano proslavili. Alpiski letalski center Lesce bo na praznik s štirimi športnimi avioni ob 5. uri zjutraj pripravil budnico po vseh mestih na Gorenjskem. Dopolne bo na letališču v Lescah otvoritev tradicionalne pilotske šole. Navzoči bodo padalci, jadranci in letalci gorenjskih aeroklubov. V Kranju bo ob 15. uri na Titovem trgu tekmovalje modelarjev domačega aerokluba. Najboljše vezane modele bodo nagradili. Cr.

KRANJSKI JUDOISTI VEDNO BOLJŠI

Morda smo v našem časopisu posvetili nekoliko premalo prostora mlademu klubu kranjskih judoistov, ki je v zadnjem času zelo napredoval in se uvršča med najboljše slovenske klube v tej panogi. Na Slovenskem prvenstvu v Ljubljani so Kranjčani še enkrat potrdili svojo vrednost, saj so mnogi borci napravili dosti več, kot bi pričakovali od njih. Navedli bomo samo nekaj najboljših rezultatov s tega tekmovanja.

Peresno lahka kategorija: — Kranj četrto mesto. **Lahka:** Pavlič 5. **Srednja:** Kavčič S 5. **Polteška kategorija:** Črnivec 4. **Teška:** Mlakar 2.

ATLETIKA VELIKA UDELEŽBA IN DOBRI REZULTATI

Kranj, 18. maja.

Danes je bilo na igrišču ŠD Triglav atletsko tekmovanje za mlajše in starejše mladince atletskega kluba Triglav. Razen tega pa so tekmovali še člani, članice in mladinke. Tekmovanja se je udeležilo več kot sto tekmovalcev, ki so dosegli zelo dobre rezultate. Gledalci, ki so v polnem številu obiskali to prireditev, so s tem dokazali, da je atletika v Kranju dobila že precej pristašev.

Rezultati: mlajši mladinci: — 100 m: Nograšek 12,4, 300 m: Pavlin 42,9, 1000 m: Zumer 2:56,1 skok v višino: Pavlin 155 cm, skok v daljino: Popilka 523 cm, met kroglice 5 kg: Hafner 12,15 m met diska (1,5 kg): Stružnik 32,70, štafeta 4 krat 100 m: Triglav I 50,9.

Starejši mladinci: 100 m: Petkovišek 12,5, skok v višino: Petkovišek 163 cm, skok v daljino: Cimerman 560 cm, met kroglice (6 kg): Kavčič 11,76 m, met diska (2 kg): Sinigoi 22,05 m, met kopja: Ile 35,44 m.

Člani: 100 m: Velikonja 12,2, 300 m: Zupan 38,8, 200 m: Velikonja 25,9, 1500 m: Kordež 4:29,0, skok v višino: Velikonja 150 cm (izven konk. Zupan 170 cm) skok v daljino: Velikonja 582 cm met kroglice (6 kg): Sporen 9,97 m (izven konkurence Zupan 10,37), troskok: Ošina 11,74 (izven konkurence Zupan 12,10 m), štafeta 4 krat 100 m: Triglav I 48,6.

Članice: skok v višino: Koder 120 cm, met diska (1 kg) Koder 22,37 m, met kroglice: Klampfer 7,95 m.

Mladinke: 60 m: Eniko in Vagaja 9,5, skok v daljino: Vidmar 400 cm.

TEKSTILCI ZASLUŽENO PRVI

Kranj, 18. maja.

Straziški rokometni klub je danes na svojem igrišču organiziral turnir v malem rokometu. Udeležile so se štiri ekipe, in sicer: Tekstilna srednja šola, Gumarska šola Kranj, Rokometni klub z Golnika in domača Mladost. Tržičani se tega turnirja niso udeležili, ker jih organizatorji niso povabili. Prav tako se turnirja ni mogla udeležiti ekipa I. gimnazije, ker bi se turnir preveč zavlekel. Tak izgovor vsekakor ni uместen. Nasploh lahko trdimo, da je bila organizacija turnirja slaba. Mladost je nastopila oslabiljena in se ni mogla resneje boriti za prvo mesto, kljub temu pa bi lahko vzdržala do konca in ji ne bi bilo treba nešportno prepuščati borbe Tekstilni šoli.

Rezultati: Gumarska šola : TTSS 6:16 (3:8), Mladost : Golnik 11:9 (7:4), Golnik : TTSS 11:2 (6:14), Gumarska šola : Mladost 10:7 (5:2), Golnik : Gumarska šola 8:18 (3:12), Mladost : TTSS 10:0 p. f.

Vrstni red: 1. TTSS 6 točk, 2. Gumarska šola 4, 3. Mladost 2, 4. Golnik 0.

SAH

SAH V RADOVLJICI

V počastitev dneva mladosti so v Radovljici pred dnevi priredili vrsto šahovskih tekmovalj. Mladinska šahovska ekipa ŠD Radovljica je igrala neodločeno na 10 ploščah proti garnizonu JLA.

Član ŠD Radovljica Vladimir Kaše je odigral proti garnizonu JLA simultanko na 15 deskah in zmagal z rezultatom 12 in pol proti 2 in pol točkami.

Priredili so tudi društveni brzoturnir, na katerem je sodelovalo 13 šahistov. Na prva mesta so se uvrstili: Kaše in Mall z 10 in pol točke pred Erženom 9 in pol točke; Pikelj 9, Pesjak in Simčič po 7 in pol točke itd. J. S.

... IN KRANJU

V ponedeljek je bilo v Kranju prvo žensko prvenstvo Gorenjske v šahu. Turnirja se je udeležilo deset tekmovalk. Prvoplasirane so dosegle četrto kategorijo. — **Rezultati:** 1. Prezelj, 2. Pirč, 3. Janškovec Vida, 4-7. si dele Testen I, Renko, Testen II in Čičak. J. I.

V. REPUBLIŠKI SENIORSKI TURNIR V NAMIZNEM TENISU TRIGLAV PRED LJUBLJANO

Kranj, 19. maja.

Danes je bil končan tu zadnji seniorski turnir za letošnjo sezono. Na tekmovanju so nastopili razen Podobnika, Pogučarja, Kocjana in Jeseničanov vsi najboljši slovenski igralci. Izmed klubov pa so sodelovali: Fužinar, Maribor, Murska Sobota, Kočevje, Ilirija iz Ljubljane, Škofja Loka in domači Triglav. Nastopilo je nad 70 igralcev in igralcev. Izmed osemih disciplin so v petih zmagali Kranjčani, v ostalih tih pa igralci iz Ljubljane.

Rezultati: ženske ekipo: Triglav I : Triglav III 3:1, moški ekipo: Ljubljana : Triglav 15:4, moški posamezno: Teran : Tomazič 3:2, ženske posamezno: Dolenc : Svovjšak 2:1, moške dvojice: Kern - Tomazič : Kostanjšek - Maklin 2:1, ženske dvojice: Bogataj - Dolenc : Plut - Teran 2:0, mešane dvojice: Plut - Teran : Trampuž - Kern 2:0.

NOGOMETNI TURNIR V STRAZIŠČU

Kranj, 18. maja.

V Strazišču je bil danes v počastitev dneva mladosti nogometni turnir. Udeležila so se štiri moštva. Rezultati: Triglav : Naklo 0:1, Partizan Sk. Loka : Mladost 0:4, Mladost : Naklo 2:0, Triglav : Partizan Sk. Loka 2:0.

Vrstni red: 1. Mladost, 2. Naklo, 3. Triglav, 4. Partizan Sk. Loka.

ZAKLJUČNI TEČAJ ZA JADRALCE IN PADALCE V KRANJU

Pred dnevi je bil v Kranju zaključen tečaj za jadrance in padalce, ki ga je pred tremi meseci organiziral Aeroklub Kranj.

OLIMPIJCI: TRIGLAV 6,5 : 5,5

Kranj, 19. maja.

Kranjski judoisti so povabili danes v goste ekipo Olimpije iz Ljubljane. Gostje so znani kot zelo dobra in rutinirana ekipa, saj nastopajo v njenih vrstah mnogi kvalitetni borbi. V Kranju je danes nastopil tudi eden najboljših jugoslovanskih borcev v judu Ljubljanske Bida, ki je že trikrat osvojil naslov državnega prvaka. Kranjska ekipa je nastopila nekoliko oslabiljena. Nastopila nista Grmek in Mlakar, ki sta se poskušovala na republiškem prvenstvu v Ljubljani. Kljub temu so Kranjčani dosegli lep uspeh, saj so srečanje izgubili le s točko razlike.

Rezultati: I. kolo: prvomenovani borci so člani Olimpije. Subic : Sorli 1:0, Benčan : Kavčič S 0:1, srednja: Ocvirk : Turk 1:0, Kučina : Črnivec 0:5, 0,5. teška: Bida : Kavčič N 1:0, Koselj : Kavčič F 0:1.

II. kolo: lahka: Subic : Kavčič S 0:1, Benčan : Sorli 0:1, srednja: Ocvirk : Črnivec 1:0, Kučina : Turk 1:0, teška: Koselj : Kavčič N 0:1, Bida : Kavčič 1:0. Končni rez. dvoboja: Olimpija : Triglav 6,5:5,5.

NOGOMETNO SREČANJE KRANJ : JESENICE

V torek, 21. maja bosta na Jesenicah v počastitev dneva mladosti dve nogometni srečanja med reprezentancama Kranja in Jesenice. Ob 14.30 se bosta sestali pionirski moštvi, ob 15.30 pa mladinski ekipi. V moštvi mladincev bodo lahko nastopali mladinci stari do 25 let.

TURNIR

V MALEM ROKOMETU

Preteklo nedeljo je bil na Golniku rokometni turnir, na katerem so sodelovali »Mladost« iz Kranja, »Partizan« iz Tržiča in domači »Storžič«. Došle so bili naslednji rezultati: »Mladost« : »Storžič« 26:17 (13:10); »Mladost« : »Partizan« 26:25; »Partizan« : »Storžič« 25:15 (12:10). Najboljši strelci turnirja in obenem najboljši igralci so bili Zalar (Golnik) 25 golov, Menciinger (Tržič) 24 golov in Poljka 22 golov. J. G.

ŠPORT, PODJETJA, KOMUNA

Sportna društva, klubi in telesnovzgojne organizacije ter njihova dejavnost so pri nas, ne samo na Gorenjskem, odvisni glede finančnih sredstev predvsem od dotacij občinskih ljudskih odborov, če že sama društva niso sposobna na kakršenkoli že drugi način priti do denarja. Zategadelj je tudi aktivnost društev in klubov dostikrat odvisna od tega, koliko denarja je v klubskih blagajnah...

Nemalokrat slišimo: »Ta in ta klub se letos ne bo udeležil tega in tega prvenstva zaradi pomanjkanja denarja, kljub temu, da bi imel izgledu uvrstiti se na častno mesto med udeleženci tekmovanja!«

Brez dvoma so težave. Tudi občinski ljudski odbori največkrat nimajo toliko denarja, da bi lahko občutneje podprli neki klub ali društvo, hkrati pa je težko tudi razdeljevati sicer pičla denarna sredstva tolikemu številu društev na področju kome.

Zato sedaj čedalje bolj razmišljajo o tem, naj bi posamezna podjetja prevzela skrb za razvoj posameznih društev ali klubov. Zlasti tistih, v katerih nastopa precejšnje število tekmovalcev, zaposlenih v dotičnem podjetju. Da bi bilo to izrednega pomena za razvoj in krepitev športne dejavnosti, menda ni treba posebej poudarjati.

Da to ni tako brezpomembna zadeva, bi navedli zgolj en sam primer.

Jeseniški hokejisti so predvsem delavci iz Zvezarne. Kaj pomeni hokej za Jesenice, že tudi vsi vemo. Koliko razprav, uganjanj je pred vsako tekmo v obratih Zvezarne, vedo jeseniški kovinarji sami povedati. Koliko komentarjev zbudi zmaga ali morebitni poraz hokejistov! In tako je pred vsako tekmo in po njej. — Vrhunec pa je menda dosegel uganbanje ob letošnjem državnem prvenstvu v hokeju, ki je bilo v Beogradu. »Zlobni jeziki« vedo povedati, da je v tistih dneh storilnost v Zvezarni precej nazadovala...

Se več! Nekdo iz vodstva tovarne (verjetno statistiki, ki vsakodnevno zasledujejo gibanje proizvodnje) so celo izračunali, da se je drugič dan po tekmi, če so, denimo, hokejisti zmagali, storilnost povečala, sicer pa da je padla.

To je psihološki moment, ki ima odločilno vlogo. V inozemstvu podpirajo nekatere tovarne moštva visoke športne vrednosti prav zaradi vpliva tega psihološkega momenta na proizvodnjo.

Tudi pri nas na Gorenjskem bi lahko v tem oziru marsikaj storili, ne zasledujoč seveda zgolj cilja, da bi s tem povečali le storilnost v podjetjih. Na ta način bi brez dvoma dosegli večji razmah celotnega športnega udejstvovanja in razširili ter nudili možnost za telesnovzgojno dejavnost tudi drugim.

Šport bi imel tako tudi povsem drugačno mesto v komuni kot jo ima sedaj še mnogokje... I. A.

STRELCI V PREDVORU GRADIVO LASTNO STRELIŠČE

Primitivno strelišče v Tupalčah, ki je last ŠD v Predosljah, ne ustreza svojem namenu, ker je prekratko in nima prave lege. Tamkajšnja strelska družina si je že dalj časa prizadevala zgraditi modernejše strelišče v Dragi pri Predvoru. Lešče v Dragi pri Predvoru. Lešče so pričeli ta načrt uresničevati. S prvimi deli na strelišču so že pričeli. Ko bo strelišče dograjeno, predvidoma letos jeseni, bo to eno najboljših strelišč v kranjski občini, saj bo hkrati lahko streljalo kar 6 strelcev na razdalje 200 metrov. Na strelišču bodo postavili tudi manjši lesen strelski dom, ki jim bo služil za streljanje in upravne prostore. Skoro vsa dela bodo opravili strelci sami s prostovoljnimi delom. Cr.

ZAVOD ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GRADNJO, KRANJ

sprejme

GRADBENEGA INŽENIRJA, ING. ARHITEKTA ali GRADBENEGA TEHNIKA

s pooblastilom za vodstvo gradbenih del za nadzorno službo. Plača po pravilniku o plačah.

KMETIJSKA ZADRUGA PODLJUBELJ

proda

MOTORNO KOLO

ZNAMKE „METSCHLES“ 350 CCM

Prednost pri nakupu imajo gospodarska podjetja, družbene organizacije in ustanove. Po 5. juniju 1957 je na razpolago tudi privatnikom.

SPRETNA STROJEPISKA

dobi popoldansko honorarno zaposlitev v popoldanskem času pri Srednji tehniški tekstilni šoli v Kranju, Tomšičeva 14.

MESTO HISNIKA

v novi šolski stavbi dobi kvalificiran inštalater ali električar. Zena lahko dobi

MESTO SNAZILKE

Dvosobno stanovanje s pritklinami zagotovljeno v stavbi. Pismene ponudbe poslati na Srednjo tehniško tekstilno šolo v Kranju.

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI MALENEK KONIC **VIGENCY** ROMAN 39

Že naslednje jutro je začela šariti po kašči. Našla je vse kote polne nepotrebne navlake. Zatvornica visoke žitnice je bila odprta, spodaj je stala ponvica, v njej pa ostanek žita, ki so ga miši in podgane raznašale na vse strani. Odprla je skrinjo za oves, bilo ga je malo in še ta je bil premešan s plevami. Razjezila se je na hlapca, ki gospodari po svoje in vsak dan brez potrebe krmi kobilo z ovsem. Vreče, v katerih so navadno hranili riž, so ležale prazne in od miši razjedene na tleh. Ani so omahnile roke, zgubljeno je gledala revščino in navlako, bala se je, da ji ne bo kos.

Nekaj časa je stala brez moči, potem se je prisilila k delu. Prvi trenutek res ne sme obupati! Opazila je v kótu dva konjska komata; podprežno jermenje je bilo strgano, iz podloge je gledala arovica, miši so si delale iz nje gnezda. Medeninasto okovje je bilo vse prevlečeno z zelenim volkom. In vendar bi bilo treba komat samo nanovo podložiti in zašiti jermenje, pa bi služil še vrsto let! Oh, oče se res nikoli ni menil za gospodarstvo! Odkar je mati umrla, niso imeli več sedlarja v hiši. Vse pokvarjeno so zametavali in kupovali novo. Prvič je z resnično nejevoljo pomislila na očeta, ki mu ni bilo mar, kako bodo gospodarili po njegovi smrti. Če bi stric Filip videl vse tole, bi pobesnel! Prisloniła je oba komata k steni in pobrala vreče. Odnese la jih je ven in jih razobesila po ograji. Potem je kakor vihra padla v kuhinjo, kjer je Urša ravno sedela pred ognjiščem in udobno srkala kavo.

„Takoj v kaščo in pošteno jo pospravi!“ je ukazala rezko. „Škoda se dela na vseh koncih in krajih, ti pa sediš fu, ničesar ti ni mar!“

Dekla je bila tako presenečena, da je trajalo nekaj trenutkov, preden se je ovedela.

„Kaj pa je, ali voda gori?“ je rekla predrzno. „Doslej se nikoli nisi zmenila za kaščo, zdaj pa naenkrat taka vihra! Če je bilo doslej dobro, naj bo še poslej! Kdo bo v takem mrazu pospravlj al kaščo? Žitnica se pomete, preden se nahuje novo žito.“

Toda Ana je togotno ugarila z nogo po tleh. „V kaščo, sem rekla!“ je ponovila tako odločno, kakor je Urša še nikoli ni slišala. „In lepo pospravi, pogledala bom, kako boš naredila.“

Dekla se je nejevoljno odpravila. Bila je mnogo let pri pri hiši in navadila se je lagodnega življenja. „Saj ne bodo snubci prišli na ogleda,“ je zamrmrala, šla je pa le.

Ana pa je naprej stikala po hiši. Gledala jo je s čisto drugačnimi očmi kot doslej. Vsepo vsod je opazala sledove zanikrnega gospodarstva in peklo jo je, ker se je zavedala, da je temu tudi sama kriva. Pobirala je po čumnatah zavržene konjske odeje, metala v kot raztrgane blazine z zapravljenimi polomljenimi zaviralnimi kockami, posode s plesnivim kolo mazom in polomljeno orodje. Težko, zelo težko bo spet vse spraviti v red. Toda bila je prežeta od misli, da mora začeti pametno gospodariti, kakor ji je svetoval stric in odločna, da ne bo popustila.

Gnala se je vse dopoldne in naposled upehana spoznala, da ne bo mogla vsega opraviti v enem dnevu. Začela je delati načrte, kako se bodo lotili razvlake. Do spomladi bi hišo zlahka temeljito pospravili.

V preteklih tednih so po skoraj vseh celinah divjala neurja z močnimi padavinami. Zapadni del Združenih držav je pustošil močan tornado, ki je v največjem mestu Texasa Dallasu ubil 12, ranil pa 175 ljudi. Na sliki zgoraj: tornado se približuje Dallasu. — Na sliki desno zgoraj: v zapadnem delu Kansasa je sneg zamedel cel vlak.

ZGODOVINSKI IN DRUGI PAPERKI

Z O. K. in E. K. 10 - 21 -

Z GORENJSKE

Ze večkrat smo poročali o umetnih lunah, ki jih nameravajo Rusi in Amerikanci v kratkem poslati v vesolje. Danes

objavljamo prve verne slike ameriške umetne lune. Se letos bo začela krožiti okrog Zemlje.

Prav ob vznožju Storžiča, dobri dve uri hoda iz Kranja, leži prijazna vasica Trstenik, skozi katero teče potok Stražnica, ki se pod vasjo združi s potokom Sevnikom.

Trstenik je najbrže dobil ime po bližnji okolici, ki je na nekaterih mestih močvirnata in porasla s trstjem (v starih spisih najdemo za Trstenik pomenčeno ime Rohrbach). Vas je zelo stara in se omenja v listini iz leta 1156, ko je oglejski patriarh Peregrin I. podaril pred dvorsko cerkev in njene podružnice, med katere je spadala tudi cerkev sv. Martina v Trsteniku, z vsemi pravicami in dolžnostmi vetrinjskemu samostanu na Koroškem.

Na Strucu, hribu za Pangeršico, je bil v davni preteklosti rudnik. Razvidno je to iz listine, po kateri so leta 1390 na Trsteniku prodali rudarsko pravico v Hagenbergu (Pangeršici) in Trsteniku Henriku Auerju. Stari ljudje so svojčas pripovedovali, da so pri rudniku bili večinoma zaposleni Italijani in da so kopali zlato. Veliko ga pa bržkone niso nakopali, ker so rudnik že po par letih opustili. Zelo zgodaj se omenjata tudi vasi Babin vrt in Povlje. V Babinem vrtu je imela v začetku 13. stol. svoja posestva graščakinja Mehtilda. Leta 1207 je določila s posebno pogodbo, katero je podpisal Henrik IV., mejni grof Istre, da dobi po smrti njenega sina Dietricha von Gutenbergga njeno posestvo v Babinem vrtu samostan v Vetrinju. Ta pogodba nekako podpisira ljudsko razlago imena Babin vrt, češ da se je na tem kraju najprej naselila ženska, ki je ogradila svoj vrt. Na Povljah pa je imel sredi 13. stol. svoje posestvo Konrad Gall, kar je

razvidno iz listine, ki jo je pred letom 1256 podpisal koroški vojvoda Bernhard II. iz rodbine Sponhelmov.

Za Trsteniško sososko so bili svojčas huda nadloga rokovnjači, o katerih so starejši ljudje marsikaj zanimivega pripovedovali. Po malem so beračili, po malem pa tudi krađli in ropali. Imenitnejših je bilo med njimi dvanajst: Bevka, Bresa, Veliki in Mali Grog, Jerbasar, Mez-lajnar, Pavonjek, Pisk, Strajhar, Tacman in Vranjek. Spoznal so se po tem, da so nosili malhe križem čez ramena, kar je bilo ostalim strogo prepovedano. Radi so se potikali po Trsteniku, Cadovljah, Pangeršici in posebno po Tenetišah. Nekdanji kranjski komisar Janez Pajk jih je ustrahoval in pregнал sredi 19. stol. Nekaj jih je spravil k vojakom, nekaj v ječo in prisilno delavnico, drugi pa so se letili dela. Slavni rokovnjaški poglavar Veliki Grog, skoro 2 m visok, je bil dobro znan vsem Trsteničanom. Njegov pravo ime je bilo Gregor Hrastnar. Rodil se je 1761 v Ljubljani in je služil v vojski vsega skupaj 29 let. Bil je v bitki pri Veroni in Basanu, udeležil pa se je tudi Napoleo-novega pohoda v Rusijo leta 1812, se po njegovem porazu vrnil domov in šel med rokovnjače. Postal je njihov poglavar in je po pripovedovanju domačinov tudi poročal svoje podložne berače v Udnem borštu pod neko krivo jelko. Na stare dni je skoraj popolnoma oslepel in ga je pri beračenju vodila njegova žena. Umrl je na Trsteniku dne 7. marca 1835, star 94 let. Njegov in njegovih pajdašev življenje je lepo popisal Josip Jurčič v svojem romanu Rokovnjači.

TOMOVE PRIGODE

PR REDIL: IVAN ABRAM

RISE: MILAN BATEŠTA

45.

Toda Sid je bil nezaprošen. Poklical je tetko Polly, ki je prisopihala po stopnicah navzgor in vsa blede, z drhtečimi ustnicami vprašala Toma: »Tom, kaj je vendar s tabo, kaj ti je otrok?« — »Oh tetka, moj ranjeni prst se je vnel!« Stara gospa se je sesedla in nato smejala in jokala hkrati. »Tom, kako si me zmedel. Prenehaj že s temi neumnostmi in spravi se pokonci.« Tom je preneh al stekati in tudi bolečine so mu izginile iz prsta.

46.

»Zdelo se mi je tetka Polly, da se je prst vnel in tako zelo me je bolelo, da še zoba nisem več čutil.« Takrat pa se je spomnila tetka: »Saj res, Tom, tvoj zob! Kaj je z njim?« — »Maje se in boli me prav pošteno!« »Ze, ze, Tom, toda ne začni vendar znova.« Strokovnjaško ga je pogledala in dejala: »Odpri usta... Saj res, maje se, toda zavoljo tega ne boš še umrl.« Ukazala je Sidu, naj prinese iz kuhinje svileno nit in kos žarečega oglja.

47.

Tetka Polly je en konec svilene niti z zanko pritrdila na Tomov zob, drugi konec pa privezala k postelji za stebrič. Potem je zgrabila žareče oglje in ga tolikodane pritisnila ob dečkovo lice. Posledica: zob je že binglj al na posteljnem stebričku. — Tomu ni preostalo nič drugega, kot da jo je brž po zajtrku možato ubiral proti šoli, čeprav zjutraj, ko se je zbudil, ni imel tega namena...

48.

Ves čas po poti do šole je Tom vznj al zavist vseh dečkov, ki jih je srečal kajti vrzel v zgornji vrsti zob mu je omogočala pljuvati na nov in občudovanja vreden način. Ves čas je žel splošno priznanje svojih sovrstnikov. Zasenčil je celo nekega dečka, ki je bil doslej z obvezanim prstom, v katerem se je urezal, središče pozornosti in občudovanja. — Nekaj sto metrov daleč od šolskega postopja pa je Tom srečal mladega vaškega izobčenca Huckleberryja Finna...